

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY V i NÚM. 36

REVISTA D'INCA QUINCENAL
DIA 21 D'ABRIL 1923

Redacció i Administració
Murta, 5.-Inca.

HEM D'ANAR A VOTAR...

Està demunt unes eleccions de diputats a Corts, i tant si som polítics com no, la Llei nos imposa l'obligació de votar, com a ciutadans espanyols, amanassant-nos amb sancions si no hi anam.

La Llei que obliga a votar no dona, ni pot donar, orientacions morals de com i qui hem de votar, i deixa les grans masses inconcients a les fosques, a mercè del més espavilat, i, a voltes, del més pillo.

Però lo que la Llei omiteix, nos ho diu ben clà i llampant la Religió, la consciència recta, el sentiment de pàtria, pur i desinteressat.

Deu, per medi dels papes i dels bisbes, directors de la consciència del poble cristià, mos han dit que entre candidats bons hem de triar els millors; i entre els dolents, els més dignes.

—I quins són els més bons? i quins són els més dignes?—

Això és un punt mal de definir i prou nos guardarem nosaltres de calificar-los.

Però si un partit té per afins les extremes dretes, els homos de cultura cristiana i de l'ordre, que voten els seus candidats molts de sacerdots i qualche bisbe: és que deven considerar que aquell partit i aquells candidats los mereixen més garantia.

Si, per una altra banda, un partit té per afins les extremes esquerranes, el republi-

canisme a l'espanyola, els perdularis i la demagogia; és de temer que aquell partit sia un perrill per la Pàtria i la Religió.

Desde que l'Església ha donat normes per la intervenció dels catòlics en el sufragi, tal vegada en Espanya no havien tenguda més rigurosa aplicació que en aquestes eleccions. El govern actual, porta dins sa mollera la reforma de l'article 11 de la Constitució amb el sentit de poder donar llibertat de cultes, quand ningú heu demana.

Ara, darrerament, devant la protesta del Bisbat d'Espanya el govern ha manifestat que depassarà aquesta qüestió per més envant. Segurament s'ha fet por que si tocava aquesta tecla els catòlics s'enreviscolassen i no li fessen perdre les eleccions, que vol aguanyar a totes passades.

No és, idò, judicar temerariament el considerar que la concentració lliberal és capaç a tot, massa antecedents fenim de la faisor del seu lliberalisme en la supressió de molituts de ajuntaments per fins electorals, contradint, aixís, la voluntat dels pobles que havien elegit els seus representants municipals en sufragi popular.

Devant aquest estat de coses no podem aconsellar, a nostros amics i llegidors, la candidatura ministerial, principalment per dos punts que són sacratíssims per tota consciència cristiana, o honrada solament.

Com a catòlics i com a regionalistes.
Com a catòlics, per considerar la candi-

datura ministerial un perill als interessos sagrats de la religió de l'Estat.

I com a Regionalistes, per considerar que l'acció del govern és atentatòria al regionalisme i a la llibertat dels pobles.

UN CASO DE POESIA

II

Querfa llamar la atención de nuestro público sobre la obra poética de Miguel Durán, decir que sus sonetos a la Esposa perdida son de lo más sincero y entrañable que en nuestra lengua se ha escrito inspirado por la musa castísima del hogar; la que en horas igualmente dolorosas visitó a Tomás Forteza y dictó a Juan Alcover sus *Elegias* memorables. El valor poético de las de Durán, que es su mismo valor humano, es tan puro y esencial, su entonación tan noble, que las mismas ingenuidades técnicas y de expresión,—alternando con versos magistrales,—participan allí de de la gracia del sentimiento informador, Vea el lector de la plenitud afectiva y *pen-sierosa* de este soneto:

Els meus nins juguen a l'era
a l'ombra del cementeri;
ella dorm dins el misteri
de la fossana severa.

Com no aturen sos jocs d'or
recordant amable fressa?
Com sa Mare no es redressa
guaitant a sos fills del cor?

A dins l'esclat de la vida
l'infantesa els dòls oblida.
Dins el fossar imponent
res palpita, res s'anima...

Jo en tots pens... Mon cor estima
i sofreix calladament.

Y este otro, de infinita delicadeza:

Benhages tu, caríssima cunyada:
tot bon esser, costums, gest i figura,
me serven fresca la memòria pura
d'aquella de tots dos tan estimada.

Mos infants a ta falda regalada
s'adormen amb gentil viciadura:
i en ton bell nom hi troben la dolçura
que'ls falta de sa mare malguanyada.

Benhages tu que et mostres amorosa
a mon gran sentiment, i mai gelosa
de la trista anyorança del cor buid.

Si vols, bé't correspòn ser reina i mare
d'aquesta pobre llar on sura encara
un místic volateig de l'Angel fuit.

No está toda la producción de Miguel Durán en este plano literario, alcanzado por el camino de uno de esos grandes dolores que elevan y purifican.

La humilde *glosa* popular y la ingénua imitación de los más sencillos modelos literarios de nuestro renacimiento, habían sido su punto de partida. Pero algo delata ya al poeta en sus primeras ensayos, que pueden verse en *Flors de Roella*; y esta alianza del poeta y el *glosador*, latente por momentos en muchos escritores mallorquines, entre ellos Costa (recordad la *Cançó dels Urxellers* y otras), tiene también su encanto; ya en la expresión directa y feliz de cosas sencillas:

Ell compòn dins les espigues
tots els grans que hi vol cullir.

ya en la *glosa* poética de las honradas tradiciones ancestrales, o en la intensa expresión de sentimientos elementales, religiosos y amorosos:

Adeu, garrideta hermosa,
que Déu te dó bona sort...
sies bona i virtuosa:
per mí... que venga la mort.

Imagino el comentario que hubiera inspirado a Maragall, de conocerla, esta *Despedida*, escrita con lágrimas de verdad tan simplemente y con tan involuntaria maestría.

Una sincera modestia, que viene a realizar en Miguel Durán sus méritos de poeta y ciudadano de ejemplar acción, le hace

más acreedor a la justicia, que no por todos se le ha hecho. Yo no sabria hablar sin un respeto sagrado de un libro donde un alma humilde y exquisita ha vertido sin un ápice de vanidad literaria sus afectos más puros y su dolor más noble y acendrado.

ALANÍS

De «El Día».

AJUNTAMENT

SESSIÓ DEL 12 D'ABRIL

La presideix el Sr. Batle. Hei assisteixen cinc regidors, i molts de veïns.

Es dona compte de varies demandes per fer obres particulars.

A proposta del Sr. Pujades s'acorda que del primer dia de Maig endavant es tremetin les instàncies amb aquesta forma:

a) Es podran presentar qualsevol dia de treball a la Secretaria de l'Ajuntament. a on s'hi posarà les notes del dia i hora de sa presentació.

b) El Sr. Batle, ordenarà que dictaminin successivament l'empleat encarregat, o l'arquitecte quand n'hi haja de nombrat, i la Comissió d'Obres públiques.

c) Quand s'hagen extesos els corresponents dictàmens es durà l'expedient a la sessió del Consistori a fi que aquest resolgui.

Es dona lectura a la resolució del Sr. Governador civil, desestimant el recurs imposat, per D. Onofre Martorell i altres, contra l'acort de l'Ajuntament que declarà no hi havia lloc a pagar perjudicis els propietaris del carrer de Cometes, (avui Antoni Fluxà).

Ressulta, que dit acort fou prè per la majoria lliberal amb el vot en contra de les minories. El Governador ha fallat de conformitat amb els consellers lliberals i contra el dictàmen de la majoria de la Comissió Provincial.

El Sr. Rayó censura la forma en que se fa la rasant de l'esmentat carrer d'Antoni Fluxà, promoguent-se una llarga discussió amb el President en la que intervenen els consellers Bisseillach, Duràn, Pujades i Payeras, acabant per estar conformes amb les afirmacions següents:

I. Que l'única rasant que esta vigent és la trassada per l'arquitecte Aleñar.

II. Que la forma d'ecsecusió de dita rasant és d'iniciativa del Sr. Batle i que l'Ajuntament no hi ha intervengut en res.

Se acorda que la conservació dels camins veïnals se donin en pública subasta.

El conseller Duràn interessa del Sr. Batle l'ecsecusió de les reformes del frontis i sala d'actes de la Consistorial, tota vegada que hi ha una quantitat consignada en el pressupost per fer tals millores. Diu que si per les festes de Sant Abdon han d'estar llestes, com va dir el Batle per axecarhi la bandera mallorquina, és estrany que se sabin els noms dels *toreros* de la cursa, i encara no se sabi el nom de l'arquitecte qui ha de dirigir les obres de reforma.

El Batle diu que'l complaurà.

Finalment se va acordar que la Comissió de Sanitat doni dictàmen sobre la fàbrica de D. Tomàs Vaquer (a) Catalanet i s'axeca la sessió.

Cronica d'Inca

En la crónica anterior donàvem la noticia de la compra d'un camp pel Cura Parròco i el Vicari Mm. Llinás. Avui mos hem enterats que fè la l'extensió de 440 destres, que abriga la llargària de casi tot el carrer de l'Eura i que té una sortida an el carrer de les Coves, mediant un bon trast.

Aquesta finca, que està destinada a l'acció social catòlica, és propietat de la Parròquia de Sta. Maria la Major. Per comprar-la comptaven amb algun donatiu que hauria de tenir imitadors per posar-se cabal.

—La compra de terrer al puig d'Inca, també quedarà propietat de la Parròquia.

Dia 8 d'Abril.—A causa del mal temps no se fa la festa del Pancaritat a l'Oratori de Santa Magdalena. La festa d'esglèsia se va fer a la Parròquia, predicant Mn. Antoni Artigues, de Felanitx.

L'Ajuntament hei va assistir.

Hem sentit molts de comentaris sobre la supressió de la festa tradicional del Pancaritat, que tant agrada al poble per fer-se d'alt son estimat Puig. No falten malicio-

sos que diven que no se depassà pel diumenge vinent, com era costum quand plou, perque alguns personatges tenien que anar, el mateix dia, a Ciutat a un acte de propaganda electoral.

Dia 14.—Aquesta semana han sortit de la Parròquia la guarnició del Regiment. Mn. Francesc Rayó, Pàrroco d'Inca, he donà algunes conferències per preparar-la per acte tant solemne

Dia 11.—A l'Església de San Domingo els presos compleixen amb el precepte Pascal. El Sr Rector los obsequia amb un confortant berenar.

Dia 15.—Es celebra, en la senyoral casa de can Vich, una reunió de forces del partit conservador. Per aclamació se nomenà un directori integrat del següent personal:

President honorari: D. Lloaixim Gelabert, President efectiu: don Miquel Pujades, Missè exbatle d'Inca; Vicepresident: don Ramón Reus, industrial exretgidor; Secretari: don Juan Grau, farmacéutic. Vocals: don Bartomeu Verd, propietari, i don Juan Llompart.

En la reunió, que va esser molt animada, es feren judiciosos parlaments, i es va autoritzar el nou directori per poder-se aixamplar en nous membres, i vés de cercar les persones que trobàs aptes per fer una ampla junta consultiva.

Dia 17 —Vengueren a Inca en visita de propaganda i organització electoral el senyors don Juan March, don Antoni Ques, don Antoni Pou i don Lluís Alemany. Se tengué una reunió a ca D. Juan Alzina (L'amon Juan de ses Monjes) a on comparagué tota la plana major del partit lliberal.

La Comissió de la Creu Rotja del Partit d'Inca s'és tornada reorganitzar. Forma la Junta, a més del personal antic el nou President, don Juan Canet, Tenedor de la Fàbrica Pujol, qui ha empresa la tasca de fer marxar aquesta entitat benèfica.

—Es fan molts de comentaris de la preponderància del partit lliberal en Inca, i dels molts de conservadors i mauristes que s'han girat la cassaca.

Coses de política sens ideals ni principis!

Això nos ha fet recordar allò d'un apolo-gista de l'Església, que digué que tot el món s'havia fet arrià. No valgui per comparança.—EL CRONISTA.

† NOSTROS AMICS DIFUNTS

Dilluns passat, ben dematí corria la notícia que Mossèn Domingo Alzina se moria víctima d'un atac, i, efectivament, dins breus moments es confirmà la trista nova amb greu sentiment del poble que l'estimava pel seu caràcter bò, senzill i franc.

Estudià la carrera eclesiàstica en el Seminari amb notable aprofitament, havent abans cursat el batxillerat. En 1886 fonc ordenat de prevere pel Bisbe Servera.

Després de haver cantada sa primera missa quedà a Ciutat uns deu anys, acullit a la Parròquia de Sant Jaume en son germà prevere, mort aquest en plena joventut, passà a viure a Inca son poble nadiu.

Se pot dir que tota la vida l'ha passada recullit a dins casseva, dedicat a l'ensenyança del batxillerat, tenguent per company en tal tasca D. Ventura Maril, de nacionalitat francesa, que vivia amb ell i que morí fa uns quants anys.

Les hores perdudes, com solem dir, les passava lletgint, així ès que tenia molta cultura de les coses, i un hom passava gust de la seva conversa i companyia per lo molt interesant i atractiu que resultava la seva faisor.

Sos servicis sacerdotals sempre los efectuà en l'esglèsia de Sant Francesc, on deia missa tots els dies; però acudia sempre allà on fos demanat. A la mateixa hora que moria el venien a cercar per anar a dir missa a Son Vivot.

Descansi en pau l'amic estimat, de qui guardam boníssims recorts per tenirlo present en les nostre oracions.

Donam a sa familia el nostro més afectuós condol. R. I. P.

Tip. Durán.—INCA.